

РЕЗОЛЮЦІЯ Круглого столу «Питання надання релігійним організаціям права на заснування загальноосвітніх навчальних закладів»

Ми, учасники круглого столу «Питання надання релігійним організаціям права на заснування загальноосвітніх навчальних закладів», що відбувся 16 лютого 2012 року в Міністерстві освіти і науки, молоді та спорту України за ініціативи Громадської ради з питань співпраці з Церквами і релігійними організаціями з метою громадського обговорення [проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України \(щодо заснування релігійними організаціями навчальних закладів\)» \(реєстр. № 9580\)](#), – представники провідних церков і релігійних організацій України – членів Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій, наукових установ і громадських організацій, за результатами обговорення відзначаємо таке.

Відповідно до статті 35 Конституції України, кожному гарантується право на свободу світогляду та віросповідання. При цьому, у частині третьої статті 3 Закону України “Про свободу совісті і релігійні організації” закріплено право батьків виховувати своїх дітей відповідно до своїх власних переконань та ставлення до релігії. Таке право закріплюється також у статті 13 Міжнародного пакту про економічні, соціальні та культурні права та статті 18 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права. Згідно з Міжнародним пактом про економічні, соціальні та культурні права, право батьків на виховання своїх дітей відповідно до власних переконань включає і право обирати для своїх дітей не тільки запроваджені державною владою школи, а й інші школи, що відповідають тому мінімуму вимог щодо освіти, який може бути встановлено чи затверджено державою.

Однак на теперішній час це право не забезпечено в Україні законодавчо, зокрема через відсутність у релігійних організацій права на заснування загальноосвітніх навчальних закладів. Внаслідок цього віруючі батьки не мають можливості надавати своїм дітям дошкільну, загальну середню, позашкільну чи вищу освіту, яка б відповідала їхньому світогляду і релігійним переконанням.

При цьому мова йде про право релігійних організацій нарівні з іншими суб'єктами права, зокрема громадськими організаціями, засновувати світські навчальні заклади, діяльність яких би, нарівні з навчальними закладами, заснованими іншими суб'єктами права, звершувалась відповідно до Закону України «Про освіту» та інших відповідних нормативних актів.

Надання релігійним організаціям такого права не суперечило б конституційному принципу відокремлення релігійних організацій від держави, а школи – від церкви, оскільки б не порушувало відокремлення державної системи освіти від церкви. Цей висновок підтверджується і досвідом країн західної демократії, де поряд з існуванням вказаного принципу релігійним організаціям на законодавчому рівні дозволено засновувати світські загальні середні, вищі та інші навчальні заклади (наприклад, у Франції, Німеччині, США).

Необхідність вирішення зазначеного питання підтримується Всеукраїнською Радою Церков і релігійних організацій, до складу якої входить до 95 відсотків релігійних організацій України, про що ВРЦіРО неодноразово наголошувала у зверненнях до Президента України, Прем'єр-міністра України, керівництва Верховної Ради України, зокрема у зверненні до Президента України від 21 квітня 2011 року.

Враховуючи зазначене, є достатні підстави вважати, що нині в Україні відсутні будь-які законодавчі або суспільно-політичні перешкоди для позитивного вирішення питання законодавчого надання релігійним організаціям права на заснування загальноосвітніх навчальних закладів.

Разом з тим, надання релігійним організаціям права на заснування загальноосвітніх навчальних закладів стало б важливим кроком на шляху остаточного подолання негативних наслідків тоталітарної політики колишнього Союзу РСР щодо релігії і церкви та відновлення порушених прав релігійних організацій.

З огляду на суспільну важливість вирішення зазначеного питання на необхідності його законодавчого розв'язання наголошується у Щорічному Посланні Президента України В.Ф.Януковича до Верховної Ради України «Модернізація України – наш стратегічний вибір».

Враховуючи зазначене, групою народних депутатів України на розгляд Верховної Ради України внесено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України (щодо заснування релігійними організаціями навчальних закладів)» (реєстр. № 9580), підготовлений з метою забезпечення конституційного права віруючих батьків на виховання своїх дітей відповідно до своїх власних релігійних переконань. Для цього

законопроектом пропонується надати релігійним організаціям право засновувати світські навчальні заклади різних форм і рівнів акредитації, в яких учні мали б можливість отримати освіту на рівні державних стандартів та високоморальне виховання на основі релігійних цінностей. Зазначене б вело і до зрівняння релігійних організацій у правах з громадськими організаціями та приватними особами, які нині є суб'єктами права заснування приватних навчальних закладів.

Зважаючи на викладене, підтримуючи позицію Президента України та виступаючи за остаточне подолання наслідків тоталітарної політики колишнього Союзу РСР щодо релігії і церкви, наголошуємо на необхідності ухвалення Верховною Радою України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України (щодо заснування релігійними організаціями навчальних закладів)» (реєстр. № 9580).

Враховуючи зазначене, закликаємо профільні Комітети, а також фракції Верховної Ради України підтримати зазначений законопроект, надавши релігійним організаціям право на заснування загальноосвітніх навчальних закладів і зробивши важливий крок в напрямку подальшої гармонізації державно-церковних відносин в Україні.

Учасники Круглого столу

Інститут релігійної свободи, м.Київ www.irs.in.ua